

ИСПИТНА ПИТАЊА ИЗ МЕЂУНАРОДНОГ ЈАВНОГ ПРАВА

НАПОМЕНА:

Испитна питања сачињена су према новом издању уџбеника „Међународно јавно право“ из 2019. године и важе за све студенте од јунског испитног рока 2019. године.

1. Назив, дефиниција и одређивање субјеката међународног права (стр. 5-6)
2. Правна природа међународног права (стр. 8-11)
3. Подела међународног права (стр. 12-13)
4. Став теорије о односу унутрашњег и међународног права (стр. 15-18)
5. Уставна решења и примена међународног права у унутрашњем праву (стр. 18-20)
6. Однос унутрашњег и међународног права у Уставу Србије (стр. 21-22)
7. Појам и врсте извора међународног права (стр. 24-26)
8. Међународни уговор као извор међународног права (стр. 26-28)
9. Међународни обичај (стр. 29-31)
10. Општа правна начела као извор међународног права (стр. 31-33)
11. Судске одлуке и доктрина (стр. 33-35)
12. Правичност (стр. 35-37)
13. Једностранни правни акти (стр. 37-39)
14. Одлуке међународних организација (стр. 39-41)
15. Појам и врсте кодификације међународног права и доктринарна кодификација (стр. 41-44)
16. Развој кодификације међународног права до Другог светског рата (стр. 44-46)
17. Кодификација међународног права у оквиру Организације уједињених нација (стр. 46-48)
18. Појава и ишчезавање држава (стр. 85-87)
19. Облици суверених држава (стр. 89-91)
20. Стално неутралне државе (стр. 92-94)
21. Конститутивна и декларативна теорија о признању држава (стр. 101-102)
22. Признање држава *de iure* и *de facto* и условно признање држава (стр. 103-105)
23. Индивидуално и колективно признање држава (стр. 105-107)
24. Уставна и револуционарна влада. Тобарева, Вилсонова и Естрадава доктрина (стр. 108-109)
25. Влада *de facto* и *de iure* и условно признање влада (стр. 109-111)
26. Признање држава и влада у југословенској међународној пракси (стр. 111-112)
27. Сувереност (стр. 115-119)
28. Једнакост држава (стр. 119-121)
29. Право на одбрану (стр. 121-122)
30. Право на међународно општење и право на поштовање (стр. 122-123)
31. Појам државне територије и државне границе (стр. 129-130)
32. Стицање државне територије (стр. 130-131)
33. Ваздушни и надваздушни простор (стр. 131-135)
34. Међународне реке и Дунав (стр. 135-138)
35. Појам и извори међународног права мора (стр. 139)
36. Унутрашње морске воде (стр. 139-140)
37. Територијално море (стр. 140-144)
38. Архипелашко море (стр. 144-145)
39. Спољни појас (стр. 145-146)
40. Епиконтинентални појас (стр. 146-147)
41. Искључива економска зона (стр. 147-148)
42. Слободно море (стр. 148-150)
43. Међународна зона (стр. 150-152)
44. Загађивање мора (стр. 153-155)
45. Појам и правни режим мореуза (стр. 155-156)

46. Босфор и Дарданели (стр. 156-157)
47. Гибралтарски мореуз, Сунд и Белти (стр. 157-158)
48. Суецки канал (стр. 158-159)
49. Панамски и Килски канал (стр. 159-160)
50. Службеност у међународном праву (стр. 160-161)
51. Појам и врсте одговорности држава (стр. 162-165)
52. Последице одговорности (стр. 165-166)
53. Дефиниције и карактеристике међународних организација (стр. 167-172)
54. Претече и Друштво народа (стр. 172-174)
55. Стварање Организације уједињених нација (стр. 175)
56. Главни циљеви Уједињених нација и основна начела Повеље (стр. 176-179)
57. Политичка и правна природа Организације уједињених нација (стр. 179)
58. Ревизија Повеље (стр. 179-182)
59. Пријем у чланство Уједињених нација (стр. 183-184)
60. Санкције због неизвршења или повреде чланских обавеза које проистичу из Повеље ОУН-а (стр. 184)
61. Органи Уједињених нација (стр. 186-187)
62. Састав, сазив и организација Генералне скупштине (стр. 187-188)
63. Надлежност Генералне скупштине и гласање (стр. 189-190)
64. Правна природа Генералне скупштине (стр. 190)
65. Састав и надлежност Савета безбедности (стр. 191-192)
66. Гласање у Савету безбедности (стр. 192-194)
67. Економски и социјални савет (стр. 197-199)
68. Секретаријат Уједињених нација (стр. 200-201)
69. Специјализоване агенције (стр. 202-203)
70. Регионалне организације (стр. 213)
71. Савет Европе и Организација за европску безбедност и сарадњу (стр. 214-215, 221-222)
72. Повеља УН и Општа декларација о правима човека (стр. 226-228)
73. Пактови о правима човека (стр. 228-229)
74. Право народа на самоопредељење (стр. 231-232)
75. Грађанска и политичка права човека (стр. 232-233)
76. Економска, социјална и културна права човека (стр. 233-235)
77. Забрана ропства (стр. 235-236)
78. Забрана дискриминације жена и Комитет за укидање дискриминације жена (стр. 236-237, 264-265)
79. Забрана расне дискриминације, апартхејд и Комитет за укидање расне дискриминације (стр. 238-239, 264)
80. Забрана тортуре и Комитет против тортуре (стр. 240-241, 265-266)
81. Права детета и Комитет за права детета (стр. 241, 266-267)
82. Права особа са инвалидитетом и Комитет за права особа са инвалидитетом (стр. 241-243, 267)
83. Права радника миграната и Комитет за заштиту права свих радника миграната и чланова њихових породица (стр. 243-245, 268-269)
84. Право на заштиту од присилног нестанка и Комитет за присилне нестане (стр. 245-246, 269-270)
85. Избеглице (стр. 246-251)
86. Мањине (стр. 251-255)
87. Право азила (стр. 255-257)
88. Савет за људска права (стр. 258-261)
89. Комитет за људска права и Комитет за економска, социјална и културна права (стр. 261-264)
90. Високи комесар Уједињених нација за права човека (стр. 270-271)
91. Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода (стр. 271-274)
92. Европски суд за људска права – састав и организација (стр. 274-276)
93. Европски суд за људска права – надлежност и поступак (стр. 276-279)

94. Европска социјална повеља (стр. 279-281)
95. Појам и правна природа дипломатске заштите (стр. 285-287)
96. Услови за вршење дипломатске заштите (стр. 287-288)
97. Однос дипломатске и међународне заштите човека (стр. 288-289)
98. Историјски развој личне кривичне одговорности (стр. 289-291)
99. Међународни кривични трибунали за бившу СФРЈ и Руанду (стр. 292-294)
100. Међународни кривични суд (стр. 294-295)
101. Врсте кривичних дела прописаних међународним правом (стр. 296, 303-304)
102. Геноцид (стр. 296-297)
103. Злочини против мира (стр. 297-298)
104. Злочини против човечности (стр. 299-300)
105. Ратни злочини (стр. 300-303)
106. Дефиниција, значај и садржај двостране дипломатије (стр. 309-310)
107. Развој дипломатског права, савремена кодификација и кодификација правила конзуларних односа (стр. 310-312)
108. Шеф државе, влада и министар иностраних послова (стр. 312-314)
109. Појам и врсте дипломатских представника (стр. 315-316)
110. Класе и ранг шефа мисије (стр. 316-317)
111. Почетак дипломатске мисије (стр. 318-319)
112. Функције дипломатских представника (стр. 319-320)
113. Појам и правни основ дипломатских имунитета и привилегија (стр. 320-324)
114. Врсте дипломатских имунитета и привилегија (стр. 318-320)
115. Дипломатски кор, дипломатски језик и крај дипломатске мисије (стр. 317, 319, 324-325)
116. Дефиниција, облици вишестране дипломатије и дипломатија путем међународних скупова (стр. 325-327)
117. Сталне мисије држава при међународним организацијама (стр. 327-328)
118. Међународни службеници (стр. 328-330)
119. Појам и постанак конзула (стр. 330-331)
120. Врсте конзула, класе и ранг шефова конзулата (стр. 331-332)
121. Почетак конзуларне мисија (стр. 332)
122. Функције конзула (стр. 332-334)
123. Конзуларни имунитети и привилегије (стр. 334-335)
124. Конзуларни кор, однос дипломатских и конзуларних представника и крај конзуларне мисије (стр. 332, 334, 335)
125. Појам и дефиниција међународног уговора (стр. 337-338)
126. Назив и форма уговора (стр. 338-341)
127. Саставни делови и језик уговора (стр. 341-343)
128. Врсте међународних уговора између држава (стр. 343-345)
129. Врсте уговора међународних организација (стр. 345-347)
130. Уговорне стране (уговорна способност за закључивање међ. уговора) (стр. 347-351)
131. Кодификација права међународних уговора (стр. 351-352)
132. Појам закључивања међународних уговора и преговори (стр. 353-355)
133. Усвајање и утврђивање текста међународних уговора (стр. 355-357)
134. Изражавање пристанка на обавезивање уговором. Потписивање уговора (стр. 357-358)
135. Ратификација уговора (стр. 358-361)
136. Акт формалне потврде уговора (стр. 361-362)
137. Приступање, прихватање и одобравање уговора и закључење уговора у упрошћеној форми (разменом инструмената који сачињавају уговор) (стр. 362-364)
138. Закључивање уговора под окриљем међународних организација (стр. 364-366)
139. Ступање међународних уговора на снагу (стр. 366-368)

140. Регистрација и објављивање међународних уговора (стр. 368-370)
141. Депоновање уговора (стр. 370-371)
142. Начело поштовања међународних уговора (стр. 372-376)
143. Обезбеђење извршења међународних уговора (стр. 377-378)
144. Временска примена међународних уговора (стр. 378-380)
145. Територијална примена међународних уговора (стр. 380-381)
146. Садржинска примена међународних уговора (резерве) (стр. 381-383)
147. Примена узастопних међународних уговора о истом предмету (стр. 383-384)
148. Појам и циљ тумачења међународних уговора (стр. 385-386)
149. Субјекти тумачења међународних уговора (стр. 386-388)
150. Методи тумачења међународних уговора (стр. 388-390)
151. Опште правило и допунска средства тумачења међународних уговора (стр. 390-391)
152. Дејство међународних уговора (стр. 391-394)
153. Појам и врсте измена и допуна међународних уговора (стр. 394-395)
154. Измена и допуна вишестраних уговора путем амандмана (амандирање)(стр. 395-397)
155. Измена и допуна вишестраних уговора између појединих страна уговорница (модификација) (стр. 397-398)
156. Појам и врсте ништавости међународних уговора (стр. 399-400)
157. Повреда прописа о надлежности за закључивање уговора и прекорачење посебних овлашћења за изражавање пристанка на обавезивање уговором (стр. 401-402)
158. Заблуда, превара и подмићивање (стр. 403-405)
159. Принуда као облик мане воље (стр. 405-407)
160. Несагласност међународног уговора са важећим императивним нормама (*ius cogens*) (стр. 407-409)
161. Поступак за поништај и последице ништавости међународног уговора (стр. 409-410)
162. Појам и основи обуставе примене и престанка дејства уговора. Обустава (суспензија) примене уговора (стр. 411-413)
163. Престанак уговора на основу уговорних одредаба или сагласношћу страна уговорница (стр. 413-415)
164. Отказ уговора који не садрже одредбе о отказивању (стр. 415-417)
165. Кршење уговора као разлог за престанак његовог дејства (стр. 417-419)
166. Престанак уговора услед накнадне немогућности извршења. Престанак уговора услед појаве нове *ius cogens* нормe (стр. 419, 421-422)
167. Престанак међународног уговора услед битне промене околности (стр. 419-421)
168. Престанак међународног уговора извршењем, прекидом дипломатских односа и услед рата (стр. 422-424)
169. Појам и правно регулисање сукцесије држава (стр. 425-426)
170. Општа правила о сукцесији у односу на међународне уговоре (стр. 426-428)
171. Посебна правила о сукцесији у зависности од врсте територијалних промена (стр. 428-430)
172. Југословенска пракса у погледу сукцесије у односу на међународне уговоре (стр. 430-431)
173. Појам и врсте међународних спорова (стр. 432-433)
174. Преговори и анкета (стр. 433-435)
175. Посредовање и мирeње (стр. 435-437)
176. Дефиниција, карактеристике и врсте арбитраже (стр. 437-440)
177. Арбитражни поступак и арбитражна пресуда (стр. 444-446)
178. Порекло, оснивање и састав Међународног суда правде (стр. 447-450)
179. Страначка способност пред Међународним судом правде (стр. 450-451)
180. Стварна надлежност Међународног суда правде (стр. 451-454)
181. Поступак решавања спорова пред Међународним судом правде (стр. 454-458)
182. Саветодавни поступак пред Међународним судом правде (стр. 458-459)
183. Поступак за обезбеђење мира у оквиру ОУН (стр. 462-465)
184. Принудна средства за решавање међународних спорова (стр. 466-469)

185. Порекло и појам међународног ратног права (стр. 470-471)
186. Главни међународни уговори као извори ратног права (стр. 471-472)
187. Почетак рата и ратиште (стр. 478-480)
188. Борци и неборци (стр. 481-484)
189. Стране у сукобу (стр. 484-485)
190. Сила заштитница (стр. 485-486)
191. Појам и врсте ограничења у рату (стр. 487)
192. Ограничења у погледу лица (стр. 488)
193. Ограничења у погледу добара (стр. 488-489)
194. Ограничења у погледу средстава борбе (стр. 489-492)
195. Ограничења у погледу начина ратовања (стр. 493-494)
196. Заштита животне средине у рату (стр. 494-496)
197. Односи између страна у сукобу (стр. 497)
198. Женевске конвенције (стр. 498-500)
199. Допунски протоколи уз Женевске конвенције (стр. 500-502)
200. Рањеници, болесници и бродоломници (стр. 502-503)
201. Ратни заробљеници (стр. 503-506)
202. Цивилно становништво (стр. 506-509)
203. Ратна окупација (стр. 510)
204. Неутралност у рату (стр. 510-513)
205. Крај рата (стр. 513-514)

Литература: Б. Јанковић - З. Радивојевић: Међународно јавно право, Ниш, 2019.

Ниш, април 2019. године